

การศึกษานานาชาติที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรมจังหวัด

เขตกการศึกษา 3

นายอุดม โจนรัมย์พราย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าระดับปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-133-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF THE ACTUAL ROLES OF CHANGWAT EDUCATION, RELIGION AND
CULTURE COMMITTEE, EDUCATIONAL REGION THREE

Mr.Udom Osyimphary

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-133-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษานโยบายที่บังคับจริงของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา
และการวัฒนธรรมจังหวัด เขตการศึกษา 3

โดย

นายอุดม โอบุญรัมย์พราย

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคำถามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

สมิทธิ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กุญสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

สมิทธิ

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คูปรัดน์)

สมิทธิ

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์)

สมิทธิ

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อุดม โอษฐยัมพราย : การศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด เขตการศึกษา 3 (A STUDY OF THE ACTUAL ROLES OF CHANGWAT EDUCATION, RELIGION AND CULTURE COMMITTEE, EDUCATIONAL REGION THREE) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.सनานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์, 222 หน้า.

ISBN 974-634-133-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด เขตการศึกษา 3

ผลการวิจัย จากการสัมภาษณ์ สรุปได้ดังนี้

1. บทบาทที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดในเขตการศึกษา 3 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ระบุว่า คณะกรรมการปฏิบัติบทบาทได้ไม่ครบทั้ง 8 ข้อ โดยข้อที่ไม่ได้ปฏิบัติได้แก่ อำนาจหน้าที่ข้อ 6 คือ จัดให้มีการศึกษา สืบสวน วิเคราะห์ วิจัย และ ทบทวน เพื่อนำผลมาปรับปรุง การพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม อำนาจหน้าที่ข้อ 3 คือ พิจารณาจัดสรรงบประมาณ รายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนที่จังหวัดได้รับเพื่อกิจการเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม และอำนาจหน้าที่ ข้อ 4 คือ กำกับ เร่งรัด ติดตาม และ ประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน และสถานศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และทุกคนระบุว่า การปฏิบัติบทบาทของคณะกรรมการมีความสอดคล้องกับ อำนาจหน้าที่ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2. ปัญหาสำคัญโดยภาพรวมที่คณะกรรมการประสบในการปฏิบัติบทบาทตามอำนาจหน้าที่เรียงตาม ค่าคะแนน 10 อันดับแรก ได้แก่ ไม่มีกฎหมายรองรับ การดำเนินงานของคณะกรรมการไม่เป็นที่ยอมรับของ สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน กรรมการมอบหมายบุคคลอื่นเข้าประชุม แทน บทบาทตามอำนาจหน้าที่ไม่ชัดเจน ขาดความต่อเนื่องในการบริหารงาน และการแก้ไขปัญหา ไม่มีเอกภาพ ทางการบริหาร อำนาจหน้าที่และบุคคลซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการชุดอื่น กรรมการส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจ บทบาทอำนาจหน้าที่ และขาดข้อมูลสารสนเทศประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C741686 MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD: ACTUAL ROLES / COMMITTEE / CHANGWAT EDUCATION, RELIGION AND CULTURE COMMITTEE/EDUCATIONAL REGION THREE.

UDOM OSYIMPHARY : A STUDY OF THE ACTUAL ROLES OF CHANGWAT EDUCATION, RELIGION AND CULTURE COMMITTEE, EDUCATIONAL REGION THREE.

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SNANCHIT SUKONTASAP, Ph.D. 222 pp.

ISBN 974-634-133-2

The purpose of this research was to study of the actual roles of Changwat Education, Religion and Culture Committee, Educational Region Three.

The findings from the interview were as follows :

1. With regards to actual roles, the majority of respondents revealed that the committees did not fulfill all the eight functions. The functions that were not performed were : 1) Provision of studies, survey, analysis, research or review so that findings can be applied in education, religion and culture development ; 2) Budget allocation for educational, religion and cultural activities ; and 3) Monitoring, follow-ups and evaluation of educational institutions and agencies concerned in order to attain efficiency. All respondents specified that the roles performed by the committees were consistent with those designated by the Ministry of Education.

2. Ten significant problems ranked by score were : no legitimacy in role performance ; roles were not recognized by educational institutions and agencies concerned ; budget shortage ; assignment of others to attend meetings ; ambiguous roles ; no continuity in administration and problem solving ; no unity in administration ; duplication in roles and members with other committees ; lack of role understanding ; and lack of information to support committee decisions.

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา.....บริหารการศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2538.....

ลายมือชื่อนิสิต.....*Udom Osyimpary*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*S. Sukontasap*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....*-*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณา เป็นอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง จุดประกายแห่งความคิด ให้ความกำลังใจและให้ความช่วยเหลือในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การสั่งสอน อบรมและให้ความรู้ในการศึกษาเล่าเรียนเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบ แก้ไขและแนะนำในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภุชฌิภา บุรรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์ และรองศาสตราจารย์ เอกชัย กิ่งสุพันธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำในการปรับแก้วิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านที่กรุณาสละเวลาให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับการสนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ซึ่งให้การสนับสนุนการศึกษาและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา และขอขอบใจคุณอาภรณ์ เกื้อหญิงนัฐพร เด็กหญิงวรากร โอบอุ้มมพราย ที่ให้กำลังใจด้วยดีตลอดมาจนสำเร็จการศึกษา

อุคม โอบอุ้มมพราย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท.....	11
การบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการ.....	26
คณะกรรมการการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรมจังหวัด(ศสว.จ.)	41
สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม	
ในเขตการศึกษา 3.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	62
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	65
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	69
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร.....	122
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	134
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	134
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	134
	สรุปผลการวิจัย.....	135
	การอภิปรายผล.....	143
	ข้อเสนอแนะ.....	161
	รายการอ้างอิง.....	163
	ภาคผนวก.....	170
	ประวัติผู้เขียน.....	222

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จาแนกตามจังหวัดและ กลุ่มกรรมการ.....	64
2	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ จาแนกตามสถานภาพ.....	69
3	บทบาทตามการรับรู้ของคณะกรรมการ.....	71
4	บทบาทที่ปฏิบัติจริงตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ.....	73
5	บทบาทที่ปฏิบัติจริงตามอำนาจหน้าที่ข้อ 1.....	77
6	บทบาทที่ปฏิบัติจริงตามอำนาจหน้าที่ข้อ 2.....	78
7	บทบาทที่ปฏิบัติจริงตามอำนาจหน้าที่ข้อ 3.....	79
8	บทบาทที่ปฏิบัติจริงตามอำนาจหน้าที่ข้อ 4.....	81
9	บทบาทที่ปฏิบัติจริงตามอำนาจหน้าที่ข้อ 5.....	82
10	บทบาทที่ปฏิบัติจริงตามอำนาจหน้าที่ข้อ 6.....	83
11	บทบาทที่ปฏิบัติจริงตามอำนาจหน้าที่ข้อ 7.....	84
12	บทบาทที่ปฏิบัติจริงตามอำนาจหน้าที่ข้อ 8.....	85
13	บทบาทอื่น ๆ ที่คณะกรรมการปฏิบัติ เพิ่มเติม.....	89
14	ร้อยละความสำเร็จของการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ จาแนกเป็นรายด้าน.....	90
15	ปัญหาในการปฏิบัติบทบาทตามอำนาจหน้าที่ข้อ 1.....	92
16	ปัญหาในการปฏิบัติบทบาทตามอำนาจหน้าที่ข้อ 2.....	93
17	ปัญหาในการปฏิบัติบทบาทตามอำนาจหน้าที่ข้อ 3.....	94
18	ปัญหาในการปฏิบัติบทบาทตามอำนาจหน้าที่ข้อ 4.....	95
19	ปัญหาในการปฏิบัติบทบาทตามอำนาจหน้าที่ข้อ 5.....	96
20	ปัญหาในการปฏิบัติบทบาทตามอำนาจหน้าที่ข้อ 6.....	97
21	ปัญหาในการปฏิบัติบทบาทตามอำนาจหน้าที่ข้อ 7.....	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
22 ปัญหาในการปฏิบัติบทบาทตามอำนาจหน้าที่ข้อ 8.....	99
23 ปัญหาสำคัญที่คณะกรรมการประสพในการปฏิบัติบทบาทตามอำนาจ หน้าที่ เรียงตามค่าคะแนนอันดับ 1-10.....	101
24 ปัญหา สาเหตุของปัญหา การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ผลการ แก้ไขและข้อเสนอแนะของผู้ให้สัมภาษณ์.....	103
25 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับองค์ประกอบ.....	117
26 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่.....	119
27 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่ง.....	120
28 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....	121
29 ประเภทเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการ.....	122
30 บทบาทที่ปฏิบัติจริงและปัญหาในการปฏิบัติบทบาทของคณะกรรมการ จากรายงานการประชุม.....	123

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่	
1 แบบจำลองพฤติกรรมทางสังคม.....	14
2 แสดงข้อความของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนาและ การวัฒนธรรมจังหวัด.....	51